

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu

COM(2012) 89 final – 2012/0039 (COD)

a k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 92/65/EHS, pokud jde o veterinární předpisy pro obchod se psy, kočkami a fretkami uvnitř Unie a jejich dovoz do Unie

COM(2012) 90 final – 2012/0040 (COD)

(2012/C 229/23)

Zpravodaj: **pan LIOLIOS**

Dne 16. března 2012 se Rada a dne 13. března 2012 Evropský parlament, v souladu s čl. 43 odst. 2, čl. 168 odst. 4 a článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu

COM(2012) 89 final – 2012/0039 (COD)

a

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 92/65/EHS, pokud jde o veterinární předpisy pro obchod se psy, kočkami a fretkami uvnitř Unie a jejich dovoz do Unie

COM(2012) 90 final – 2012/0040 (COD).

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 11. května 2012.

Na 481. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 23. a 24. května 2012 (jednání dne 23. května), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 155 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 9 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry

EHSV se domnívá, že z níže uvedených důvodů je třeba zrušit a nahradit nařízení (ES) č. 998/2003 upravující problematiku neobchodních přesunů zvířat v zájmovém chovu.

1.1 Jedním z prioritních cílů je ochrana veřejného zdraví a stanovení pravidel pro aktivity typu neobchodních přesunů zvířat v zájmovém chovu přispívá k jeho dosažení. Návrh Komise, jímž se zrušuje a nahrazuje nařízení (ES) č. 998/2003, stanoví veterinární podmínky a pravidla označování a kontroly zvířat v zájmovém chovu a také preventivní opatření, která je třeba přijmout při jejich přesunu. Uvádí nařízení (ES) č. 998/2003 v soulad s články 290 a 291 Smlouvy o fungování Evropské unie tím, že umožňuje výjimky v podobě pravomoci Komise přijímat akty v přenesené pravomoci, jimiž se odstraní případné překážky těchto přesunů.

1.2 Změny, jež bylo třeba provést ve veterinárních podmínkách stanovených nařízením (ES) č. 998/2003, a potřeba učinit nařízení o přesunech zvířat v zájmovém chovu jasnějším

a srozumitelnějším pro řadového občana potvrzují potřebu zrušit a nahradit toto nařízení.

1.3 Je rovněž důležité zmínit, že přechodné období v délce 8 let týkající se způsobu identifikace zvířat v zájmovém chovu, které bylo stanoveno v čl. 4 odst. 1, již vypršelo. Je tedy třeba řadovým občanům jasně sdělit, jaký režim bude dále platit, což je rovněž výzvou ke zrušení nařízení (ES) č. 998/2003.

1.4 EHSV se domnívá, že návrh Komise, jímž se zrušuje a nahrazuje nařízení (ES) č. 998/2003, definuje komplexní rámec, v němž může docházet k neobchodním přesunům zvířat v zájmovém chovu. K pohybu občanů doprovázených zvířaty v zájmovém chovu bude docházet za jasnějších podmínek, jejichž dodržování bude zárukou bezpečnosti pro veřejné zdraví.

1.5 EHSV souhlasí s tím, že v zájmu jednotnosti je třeba upravit směrnici Rady 92/65/EHS a nahradit odkazy na nařízení (ES) č. 998/2003 odkazy na navrhovaný akt.

2. Souvislosti

2.1 Nařízení (ES) č. 998/2003 stanovilo délku přechodného období platnosti systému identifikace psů, koček nebo fretek v zájmovém chovu. Vzhledem k tomu, že toto přechodné období vypršelo a že bylo třeba uvést nařízení (ES) č. 998/2003 plně v soulad se Smlouvou o fungování Evropské unie, mj. vzhledem k vývoji zdravotnických údajů a k novým požadavkům na neobchodní přesuny, jež jsou přímo spjata s potřebou usnadnit rovněž pohyb občanů, kteří s těmito zvířaty cestují, a z důvodu vytvoření právních předpisů, které budou jasnější a srozumitelnější pro občany, se Komise rozhodla navrhnout text, jímž se nařízení (ES) č. 998/2003 zrušuje a nahrazuje.

2.2 Komise dále předložila návrh upravit směrnici Rady 92/65/EHS a nahradit odkazy na nařízení (ES) č. 998/2003 odkazy na navrhovaný akt.

3. Obecné připomínky

3.1 U zvířat v zájmovém chovu se vyskytují nákazy přenosné na člověka. Z důvodu zajištění nezbytné ochrany veřejného zdraví tedy bylo třeba stanovit podmínky kontroly a přepravy zvířat. Díky zlepšení nakažového statusu v Unii, co se týče vztekliny, byl změněn režim neobchodních přesunů zvířat v zájmovém chovu. Tento režim je jasně uveden v návrhu nařízení, stejně jako postupy, které je třeba dodržovat.

3.2 Zavedení očkování proti vzteklině značně změnilo epidemiologii této nákazy. Na základě vědeckých posudků týkajících se imunizace zvířat v zájmovém chovu stanovuje nařízení profylaktická opatření související s možností přesunů těchto zvířat, včetně výjimek usnadňujících tyto přesuny, a předně vytyčuje podmínky pro tyto výjimky a preventivní opatření, která je třeba přijmout.

3.3 Sestavené seznamy zvířat zahrnují všechna zvířata, kterých se mohou přesuny týkat, s výjimkou těch, která spadají do ustanovení směrnic EU. Vnitrostátní pravidla musejí usnadňovat přesuny zvířat klasifikovaných jako zvířata v zájmovém chovu, na rozdíl od zvířat přesouvaných za obchodními účely.

3.4 Kromě vztekliny existují další nákazy, které rovněž ohrožují veřejné zdraví. Rizika jejich přenosu jsou však omezena jednak vzhledem k požadavku na držení identifikačního dokumentu, a rovněž protože v souladu s daným postupem přicházejí zvířata do styku s odborníky. Je tedy možné zdravotní stav zvířat ověřit a doložit, že je lze bezpečně přesunout do EU nebo v rámci ní.

3.5 Jedním z důležitých prvků návrhu Komise je zachování aplikace transponderů jakožto jediného a výhradního způsobu identifikace psů, koček a fretek. Zaniká tak označování tetováním, které je nadále považováno za akceptovatelný způsob pouze u již takto označených zvířat.

3.6 U zvířat označených tímto způsobem je snadnější kontrolovat, zda splňují preventivní zdravotní opatření určená k zamezení přenosu nákazy. Tato opatření se zavádějí v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality v členských státech, ale rovněž po provedení klasifikace ve skupinách členských států, pokud jsou k tomu na základě ověřených vědeckých poznatků zvláštní důvody. Tak se formuje společné úsilí o potírání rizik v oblasti veřejného zdraví.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Ačkoli mají osoby zabývající se zvířaty v zájmovém chovu v současnosti dostatečně vysokou úroveň odborného vzdělání a poskytované služby jsou schopné zaručit zdraví těchto zvířat, a tedy i veřejné zdraví, bude třeba neustále obezřetnosti, aby se předešlo přenosu nákazy. Nařízení zajišťuje ochranu před riziky různých nakaž tím, že stanovuje podmínky neobchodních přesunů.

4.2 Nařízení však umožňuje výjimky pro usnadnění přesunů a navrhuje, aby se provedl přezkum nařízení (ES) č. 998/2003, zejména pokud jde o pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty. EHSV souhlasí s odstraněním neospravedlněných překážek těchto přesunů pod podmínkou, že budou zohledněny ověřené vědecké informace a že Komise bude náležitě konzultovat odborníky ohledně přijetí výjimek, aby odpovídaly specifickým okolnostem neobchodních přesunů zvířat v zájmovém chovu, a ohledně veterinárních podmínek a pravidel a podoby průvodních dokumentů.

4.3 Nicméně, je vhodné prošetřit, zda se dodržují stanovené délky platnosti. V návrhu se uvádí, že Evropský parlament a Rada mohou do dvou měsíců od oznámení aktu podat námitku, na jejímž základě se akt v přenesené pravomoci zruší, nebo tuto lhůtu o další dva měsíce prodloužit. Nicméně, vzhledem k tomu, že otázky veřejného zdraví jsou dosti důležité, bude vhodné jasně stanovit délku přenesené pravomoci, jak je stanoveno i ve Smlouvě o fungování Evropské unie. Kontrola Komise tak bude účinnější a právo na zrušení bude představovat dodatečnou záruku ochrany.

4.4 Při sestavování seznamu třetích zemí nebo území, u nichž se mohou na základě zásady používání stejných pravidel, jaká platí v členských státech, uplatnit výjimky,

by Komise měla svoji volbu založit na zárukách, které poskytují orgány pro veřejné zdraví těchto zemí. Pokud totiž bude legitimní přesouvat zvířata v zájmovém chovu snadno a bez překážek a složitých postupů, bude především důležité chránit veřejné zdraví.

4.5 Pokud se postupy udělování výjimek z běžných podmínek třetím zemím nebo třetím stranám – poté, co poskytnou odpovídající záruky – ukáže jako administrativně složité, zdlouhavé nebo nákladné, bude lepší se držet zavedených obecných zásad a vyhnout se udělení těchto výjimek, neboť by nebyly úměrné riziku spojenému s přesunem.

4.6 Rizika podobně představuje i přesun neočkovaných zvířat mezi členskými státy EU. V nařízení jsou definovány příslušné postupy a EHSV se domnívá, že je zásadně důležité je dodržovat, aby se předešlo možnosti přenosu nákazy. Při výkonu pravomocí souvisejících s přijímáním aktů v přenesené pravomoci za podmínek stanovených v nařízení musí Komise dbát na to, aby administrativní zátěž a výsledky byly úměrné riziku spojenému s přesunem.

4.7 Jedním z nejdůležitějších prvků je vydávání identifikačních dokumentů pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu. Zavedení systému označování aplikací transpondéru hraje rovněž důležitou roli v posílení systému evidence a sledování zvířat.

4.8 Aplikaci transpondéru musí provádět veterinární lékař, aby osoby provádějící přesun zvířete mohli s využitím svého odborného vzdělání rozpoznat a určit nákazy, které zvíře s aplikovaným transponderem přenáší, a aby bylo možné náležitě

vyplnit identifikační dokument. Informace, jež je třeba v identifikačních dokumentech uvést, totiž vyžadují odborné vědomosti veterinárního lékaře, který byl za tímto účelem schválen příslušným orgánem.

4.9 Pokud budou členské státy důsledně postupovat v označování a evidenci, umožní aktualizaci databází, v nichž se nacházejí důležité informace o epidemiologické situaci v určité zemi, pokroku v programech očkování a o hustotě, rozmístění a přesunech zvířat.

4.10 Kontroly dokladů, totožnosti a fyzické kontroly, které je třeba provádět u neobchodních přesunů zvířat v zájmovém chovu do členského státu z jiného členského státu nebo ze třetí země nebo třetího území, mají zásadní význam a musí být nepřetržitě zajištěny a musí je provádět pracovníci, kteří byli náležitě informováni o souvisejícím postupu a o významu těchto kontrol.

4.11 V případě nedodržování postupů stanovených pro respektování veterinárních podmínek a pravidel pro přesuny zvířat v zájmovém chovu bude kromě opatření stanovených ve zkoumaném nařízení třeba informovat orgány pro veřejné zdraví země původu za účelem zjištění pravděpodobnosti nedodržování nařízení i v jiných případech.

4.12 Rozhodnutí o usmrcování zvířat přijaté na základě stanoviska odůvodněného tím, že navrácení zvířete a jeho izolace nejsou z praktických důvodů proveditelné, by taktéž mohlo být doporučeno odborníky, kteří rozhodli, že navrácení nebo izolace nejsou jen obtížné, ale že jsou s nimi rovněž spojena dodatečná rizika.

V Bruselu dne 23. května 2012.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON